Talous- ja sosiaalikomitean lausunto aiheesta ”Ehdotus neuvoston asetukseksi (EY) naudanliha-alan yhteisestä markkinajärjestelystä” [1]

(98/C 407/32)

Neuvosto päätti 3. heinäkuuta 1998 Euroopan yhteisön perustamissopimuksen 43 ja 198 artiklan nojalla pyytää talous- ja sosiaalikomitean lausunnon edellä mainitusta ehdotuksesta.

Asian valmistelusta vastannut maa- ja kalatalousjaosto antoi lausuntonsa 16. kesäkuuta 1998. Esittelijä oli Rudolf Strasser.

Talous- ja sosiaalikomitea hyväksyi 9.–10. syyskuuta 1998 pitämässään 357. täysistunnossa (syyskuun 9. päivän kokouksessa) seuraavan lausunnon äänin 101 puolesta, 2 vastaan 6:n pidättyessä äänestämästä.

1. Johdanto

1.1. Komissio julkaisi kesällä 1996 ”pitkän aikavälin näkymien” muodossa tutkimuksia maatalouden yksittäisistä tuotantoaloista. Näihin tutkimuksiin kuului myös yksityiskohtainen selvitys lihamarkkinoiden tilanteesta ja mahdollisesta tulevasta kehityksestä yhteisillä sisämarkkinoilla.

1.2. Vuosia 2000–2006 koskevassa selvityksessään komissio ottaa huomioon (keväällä 1996 alkaneen) BSE-kriisin aiheuttaman kulutuksen vähenemisen ja perustaa ennusteensa mm. seuraaviin olettamuksiin:

– Naudanlihaa koskevien Gatt-rajoitusten vuoksi vuodesta 2000 lähtien vientitukea voidaan maksaa enintään 822 000 viedystä lihatonnista.

– Useimmat jäsenyyttä hakevat Keski- ja Itä-Euroopan maat liittyvät unioniin vuoteen 2005 mennessä.

– Tuotanto lisääntyy selvästi vuoden 1999 jälkeen naudanlihatuotannon syklisen luonteen vuoksi.

– Kulutus pysyy BSE-kriisin seurauksena edelleen paikallaan tai laskee hieman.

– Tämän vuoksi tuettava määrä kasvaa vuoteen 2005 mennessä jopa 1,5 miljoonaan tonniin.

– Markkinoiden ohjailtavuus häviää.

1.3. EU:n jäsenvaltioiden koko naudanliha-ala on joutunut BSE-kriisin vuoksi valtavan paineen alaiseksi. Näistä vaikeuksista ei ole vieläkään selviydytty. Eurooppalaiset tilastot osoittavat, että karjankasvattajien tulot ovat viime vuosina olleet yhteisön keskiarvoa alhaisemmat; kuten kaikki kasvatusta edeltävät ja sitä seuraavat naudanlihan tuotantoketjun alat, karjankasvatus on kärsinyt uudistustoimista erityisen pahasti.

1.4. Komissio katsoo, että 80 prosentin suuruinen korvaus tulonmenetyksistä on riittävä.

1.5. Nykyisen ja tulevan markkinajärjestelyn perustelukappaleissa asetetaan yhdeksi tärkeimmistä tavoitteista kuitenkin seuraava:

> ”yhteisen maatalouspolitiikan tavoitteena on toteuttaa perustamissopimuksen 39 artiklan tavoitteet; erityisesti naudanliha-alalla on tarpeen markkinoiden vakauttamiseksi ja alan maatalousväestön kohtuullisen elintason turvaamiseksi – –”.

1.6. Naudanliha-alan uudistusehdotuksilla on määrä parantaa eurooppalaisen naudanlihatuotannon kilpailukykyä sekä sisä- että kansainvälisillä markkinoilla. Määrällistä puuttumista markkinoihin tulisi rajoittaa, ja tuottajille maksettavia suoria tukia tulisi laajentaa markkinatuen kustannuksella.

1.7. Naudanliha-alan markkinajärjestelyyn sisältyvien suorien tukien uudelleensuuntaamisen avulla pyritään jakamaan tulonmenetysten osittaiset korvaukset nykyistä tasapuolisemmin. Samalla pyritään lisäämään joustavuutta jäsenvaltiotasolla sekä kytkemään korvaukset entistä kiinteämmin ympäristönsuojelullisiin tavoitteisiin. Komissio perustelee uudistusta myös sillä, että maatalouden markkinajärjestelyjen pitkän aikavälin rahoitettavuus on taattava.

1.8. Maailman kauppajärjestössä WTO:ssa aloitettavat neuvottelut kansainvälisten maatalousmarkkinoiden vapauttamisesta edelleen sekä Keski- ja Itä-Euroopan maiden ja Kyproksen tuleva EU-jäsenyys ovat muita tärkeitä syitä muuttaa merkittävästi yhteistä markkinapolitiikkaa. Lisäksi komission tavoitteena on, että naudanliha-alan markkinajärjestelyn uudistuksella vastataan kuluttajien odotuksiin tervein ja ympäristöä säästävin tuotantomenetelmin valmistetuista laadukkaista tuotteista sekä monimuotoisen ja perinteisen maatalouden säilyttämisestä monipuolisine tehtävineen.

1.9. Komitea ottaa tässä lausunnossa kantaa naudanliha-alan yhteistä markkinajärjestelyä koskeviin tärkeimpiin muutosehdotuksiin, joihin kuuluvat mm. interventiosta luopuminen ja sen korvaaminen yksityi-

[1] EYVL C 170, 4.6.1998, s. 13.

sen varastoinnin tuella sekä interventiohintajärjestelmän korvaaminen perushinnoilla vuonna 2002. Näiden muutosten toimivuutta on hyvin vaikea arvioida tällä hetkellä.

2. **Komission ehdotukset**

2.1. Tarjonnan ja kysynnän tasapainottamiseksi komissio ehdottaa, että markkinahintojen interventiotasoa lasketaan vuodesta 2000 alkaen kolmessa vaiheessa yhteensä 30 prosenttia. Interventiohinta korvataan uudella perushinnalla, jonka on määrä vuodesta 2002 lähtien olla 1 950 ecua/ naudanlihatonni. Nykyinen interventiojärjestelmä on määrä korvata sianliha-alan nykyisen markkinajärjestelyn mallin mukaisesti naudanlihan yksityisen varastoinnin tukijärjestelmällä.

2.2. Suoria tukia on samoin määrä nostaa kolmessa vaiheessa:

– sonnien osalta 135 ecusta 220 ecuun eläintä kohti;

– härkien osalta 108,7 ecusta 170 ecuun ikäryhmää kohti;

– emolehmien osalta 145 ecusta 180 ecuun eläintä kohti.

Vuotuista laajaperäistämispalkkiota nostetaan 36 ecusta 100 ecuun eläintä kohti. Härkien kausiporrastuspalkkio säilyy pienin muutoksin nykyisellään jäsenvaltioissa, joissa härkienkasvatuksella on erityistä merkitystä. Uutta on myös, että yksittäiset tilat voivat hakea 20 prosenttia emolehmäpalkkioistaan hiehoille.

2.3. Lypsylehmistä maksettavan naudanlihapalkkion, jonka suuruus vaihtelee 27,6 ecusta 45,4 ecuun eläintä ja vuotta kohti (kunkin jäsenvaltion maidontuotannosta riippuen), käyttöönotosta päätetään lypsylehmäpalkkioyksikköjen perusteella. Palkkiolla on tarkoitus korvata lihan hinnan laskusta eläintä kohti vuosittain aiheutuvat suhteelliset tappiot. Palkkio perustuu ”virtuaalilehmiin”, joiden määrä lasketaan maitokiintiön ja 5 800 kg:n oletetun vuotuisen eläinkohtaisen keskituotoksen perusteella.

2.4. Näiden palkkioiden lisäksi jäsenvaltiot voivat myöntää EU:n varoista tiettyjen yhteisten perusteiden mukaisesti ja vahvistettujen yleisten määrien rajoissa lisätukia, jotka voivat olla eläinkohtaisia tai laidunpinta-alaan perustuvia. Jäsenvaltiotasolla voidaan soveltaa eräitä yhteisön lisäkriteereitä ja erityisiä eläintiheysvaatimuksia, jotta taataan asianmukainen tuotannonvalvonta ja tasapuolinen kohtelu.

2.5. Urospuolisten nautojen ja emolehmien (lypsylehmät mukaan lukien) suurin sallittu eläintiheys, 2 nautayksikköä (NY)/ha, säilyy ennallaan. Pelkkien lypsylehmien pidon osalta ei säädetä suurinta sallittua eläintiheyttä. Tuottajat, joiden eläintiheys yli kuusi kuukautta vanhojen nautojen ja uuhien perusteella laskettuna on alle 1,4 NY/ha ja joiden eläimet laiduntavat ulkona, voivat saada 100 ecun lisäpalkkion eläintä kohti. Urospuolisten nautaeläinten kohdalla 90 eläimen enimmäismäärä säilyy ennallaan.

2.6. Urospuolisten nautaeläinten, emolehmien ja lypsylehmien nykyisiä jäsenvaltio- ja tilakohtaisia viitemääriä jatketaan. Urospuolisten nautaeläinten viitemääriä pienennetään vaihtelevassa määrin, emolehmien kohdalla vähennys on koko EU:ssa keskimäärin yli 10 prosenttia.

2.7. Säädettyjen palkkioiden myöntäminen edellyttää tulevaisuudessa asetuksen EY/820/97 mukaista toimivaa nauta-alan keskustietokantaa sekä nautakarjan samoin kuin yksittäisten tilojen nautakarjassa tapahtuvien muutosten aukotonta rekisteröintiä.

2.8. Ehdotuksessa säädetään mahdollisuudesta mukauttaa suorat tuet tuotannon, tuottavuuden ja markkinoiden kehitykseen EY:n perustamissopimuksen 43 artiklassa säädetyn menettelyn mukaisesti.

3. **Yleisarvio**

3.1. Komitea on yhtä mieltä komission kanssa siitä, että naudanliha-alan markkinajärjestelyn muuttaminen on tarpeen, jotta eurooppalaisen karjanhoidon kohtaamiin haasteisiin, kuten WTO-rajoituksiin, maatalousmarkkinoiden jatkuvaan vapautumiseen ja EU:n itälaajentumiseen, voidaan vastata riittävän laajasti. Keskeinen elementti komission ehdotuksessa naudanliha-alan markkinajärjestelyn uudistamiseksi on virallisen hintatason laskeminen 30 prosenttia ja tappioiden osittainen korvaaminen korottamalla tuottajille maksettavia suoria tukia. Komissio katsoo, että nykyisten lisäksi myös ylimääräiset eläinpalkkiot voidaan lukea WTO:n säännösten mukaisiin ns. ”blue box” -tukiin tai ettei niitä ainakaan enää aseteta kyseenalaisiksi. Tätä voidaan epäillä. Komitea painottaa, että hinnanalennusten edellytyksenä on, että komissio voi – tulonmenetysten täyden korvaamisen lisäksi – jo nyt osoittaa uskottavasti asianomaisille tuottajille, että sen suunnittelemat korvaustoimet ovat nykyisten WTO-säännösten mukaisia ja säilyvät myös seuraavan WTO-neuvottelukierroksen jälkeen.

3.2. Komitea pitää joka tapauksessa välttämättömänä, että eurooppalaiset maataloustuottajat voivat luottaa siihen, että heidän tuotannolleen taataan kunnolliset toimintaehdot myös pitkällä aikavälillä.

3.2.1. Markkinajärjestelyn kehittämisestä huolimatta tulee myös tuottajien päästä osallisiksi muun väestön elintasoa vastaavasta elintasosta.

3.3. Karjanhoidolla on usein varsin merkittävä asema maaseudun ja epäsuotuisten alueiden taloudessa. Luonnonolosuhteista johtuva laidunmaan suuri osuus merkitsee useimmiten myös maanviljelyvaihtoehtojen vähäisyyttä. Naudanliha-alan markkinajärjestelyn uudistusta ei voida toteuttaa ottamatta huomioon tätä tärkeää seikkaa, sillä jo nykyään karjankasvattajien ja erityisesti epäsuotuisten ja vuoristoisten alueiden karjankasvattajien tulot ovat monilla Euroopan unionin alueilla hyvin alhaiset. Emolehmien pidon ja naudanlihatuotannon kannattavuuden heikentäminen kohdistuu ennen muuta vasikoiden hinnan alenemisen vuoksi kipeimmin epäsuotuisten alueiden tuottajiin. Tämä tulee ottaa huomioon määritettäessä emolehmien viitemääriä.

3.3.1. Uudistuksen tarpeellisuus ja laajuus riippuvat kuitenkin varsin pitkälti sisämarkkinoiden ja yhteisön ulkopuolisten markkinoiden todellisesta kehityksestä vuoden 2000 jälkeen. Komitea muistuttaa, että johtavien tuottajajärjestöjen ja markkinointiyritysten asiantuntijat esittävät markkinoiden ja tuotannon tulevasta kehityksestä arvioita, jotka poikkeavat paikoin huomattavasti komission näkemyksistä.

3.4. Komitea katsoo, ettei naudanlihan tuotannon syklinen lisääntyminen samassa määrin kuin ennen vuoden 1992 YMP-uudistusta ole todennäköistä, sillä tuotantoa ohjaavat toimet (tilakohtaisten ja kansallisten kiintiöiden käyttöönotto, eläinkohtaiset palkkiot, laajaperäistämispalkkio jne.) ovat tehonneet täysimittaisesti ja kestävästi vasta vuodesta 1995 lähtien. Vuoden 1996 lopusta lähtien myönnetyt vasikkapalkkiot ovat vähentäneet merkittävästi naudanlihatuotantoon kohdistuvaa painetta.

3.4.1. Komissio on antanut näiden järjestelyjen toimivuudesta vasikoiden kohdalla kaksi kertomusta, joiden mukaan jalostuspalkkiolla on ollut kokonaistalouden, varhaismarkkinointipalkkiolla taas lähinnä yksittäisten tilojen kannalta myönteinen vaikutus. Näistä kahdesta tukitoimesta naudanlihatuotannolle saatava lyhyen ja keskipitkän aikavälin hyöty oikeuttaa niistä yhteisön talousarvioon koituvat menot. Toimilla voitiin torjua tehokkaasti kalliiden interventiovarastojen rakentaminen ja välttää siten huomattavat lisäkustannukset. ”Pitkän aikavälin näkymissä” kyseisiä toimia käsitellään kuitenkin vain ohimennen.

3.4.2. Tulevan kehityksen arvioinnissa on erityisesti otettava huomioon, että lypsylehmien väheneminen, joka johtuu ehdotetusta maitokiintiöpolitiikan jatkamisesta vuoteen 2006 asti sekä lehmäkohtaisen maidontuoton lisääntymisestä, ja emolehmien määrän rajoittaminen vähentävät vasikoiden tuotantoa edelleen [1]. Lehmien kokonaismäärä laski esimerkiksi vuodesta 1996 vuoteen 1997 340 000:lla (Eurostatin karjalaskenta, joulukuu 1997). Lähivuosina on odotettavissa nykyisen noin 21,5 miljoonan eläimen lypsylehmäkannan (Eurostat 1997, EU-15) pieneneminen 7–10 prosenttia vuotuisen tuottavuuden kasvun vuoksi samoin kuin nykyisen noin 11,7 miljoonan emolehmän kannan pieneneminen 10–20 prosenttia kiintiöiden pienentämisen ja hiehojen mukaan laskemisen seurauksena. Tällä on myös suuri vaikutus naudanlihan tuotantomääriin ja siten koko markkinoihin.

3.5. Komitea ei usko, että komission ennustama naudanlihamarkkinoihin kohdistuva paine toteutuu tässä mitassa, sillä

– vuoden 1992 YMP:ssä määrätyt sekä nyt käsillä olevassa uudistuspaketissa ehdotetut toimet estävät tuotannon syklisen kasvun entisessä mitassa,

– nykyisten tarjontaa ohjaavien toimien kuten vasikoiden palkkiojärjestelyn jatkamisella voidaan vähentää painetta entisestään,

– BSE-kriisi saadaan hallintaan ja

– kulutus kohentuu ja vakiintuu edelleen.

3.5.1. Komitea katsoo, että hyödyntämällä nykyisiä ja mahdollisia tuotannon ohjauskeinoja naudanlihamarkkinoiden toimivuus voidaan varmistaa huomattavasti pienemmin hinnanlaskuin.

3.6. Komissio perustelee ehdotustaan virallisen hintatason laskemiseksi 30 prosenttia myös sillä, että siten yhteisössä normalisoidaan naudanlihan kulutus, jonka lasku on kasvattanut muiden lihalajien kulutusta, ja parannetaan naudanlihatuotteiden kilpailukykyä kansainvälisillä markkinoilla.

3.6.1. Kuten kuluttajahintojen kehitys vuoden 1992 uudistuksen jälkeen on osoittanut, hintojen lasku ei ole siirtynyt täysimääräisenä kaupalta kuluttajille. Tämän perusteella on kyseenalaista, pystytäänkö uusilla tuottajahintojen alentamisilla lisäämään kulutusta toivotussa määrin.

3.6.2. Kulutuksen kohentamiseksi on komitean näkemyksen mukaan hintojen alentamisen sijasta palautettava kuluttajien luottamus tuotteeseen esim. kiinnittämällä tuotannossa ja markkinoinnissa korostetusti huomiota laatuun, luomalla toimivat tuotemerkinnät, jotka sisältävät kaikki kuluttajan kannalta tärkeät tiedot, sekä käyttämällä markkinoinnissa hyviksi havaittuja keinoja.

3.7. Komitea katsoo, että myös 30:a prosenttia huomattavasti pienemmällä hinnanalennuksella naudanlihasta voidaan tehdä kilpailukykyinen verrattuna siipi-

[1] Eurostatin tietojen mukaan maidontuotto lypsylehmää kohti on lisääntynyt viime vuosina seuraavasti: 1993/1994: + 1,5 %; 1994/1995: + 2,2 %; 1995/1996: + 1,9 %; 1996/1997: + 1,8 %.

karjan- ja sianlihaan, joista uudistuksen seurauksena tulee todennäköisesti jopa 10 prosenttia halvempia, sillä naudanlihan kilpailukykyyn vaikuttavat myös muut seikat.

3.7.1. Komissio lupasi joulukuussa 1997 Agenda 2000:ssa esitetyistä liha-alaa koskevista ehdotuksista käydyn yleisen keskustelun johdosta laatia selvityksen lihantuotannon eri aloille koituvista vaikutuksista sekä eri lihalajien välisestä vuorovaikutuksesta. Tätä selvitystä ei ole tähän mennessä julkaistu.

3.7.2. Komitea pitää välttämättömänä, että markkinoiden kehitystä puolentoista viime vuoden aikana arvioidaan suhteessa aikaisempien ennusteiden toteutumiseen ja perusteluihin.

3.8. Komitean 10.–11. joulukuuta 1997 antaman lausunnon (CES 1396/98, kohta 3.3.5) mukaisesti komitea arvioi, että EU:n on tehtävä vaikea sovitteluratkaisu tuotannon määrälliseen hallintaan liittyvien toimien ja virallisten hintojen laskemisen välillä.

3.8.1. Nykyisiä välineitä kehittämällä pystytään parhaiten säilyttämään naudanlihan tuotannon erityiset eurooppalaiset hygieniastandardit, jotka ulottuvat hormonien ja tiettyjen kasvua edistävien aineiden yleisesti ottaen tiukasta valvonnasta ja laajojen ympäristösäännösten noudattamisesta tuotannon jäljitettävyyteen.

3.8.2. Näin voitaisiin myös varmistaa huomattavasti paremmin maatalouden eurooppalaisen mallin säilyttäminen, johon hallitusten ja valtioiden päämiehet sitoutuivat Eurooppa-neuvoston Luxemburgissa joulukuussa 1997 pitämässä kokouksessa.

3.9. Komitea suhtautuu kriittisesti komission kantaan tulonmenetysten korvaamisesta vain osittain sillä perusteella, että hinnat alenevat todellisuudessa paljon vähemmän kuin esitetyt 30 prosenttia. Tämä komission oletus on ristiriidassa sen tuotannon kehityksestä esittämän pessimistisen arvion kanssa. Myös intervention poistaminen, jatkuva nettoylijäämä sekä viljan hinnan alentaminen edelleen puhuvat tätä oletusta vastaan. Jos samanaikaisesti alennetaan vientitukia tai luovutaan määrällisistä ohjauskeinoista, hintapaine lisääntyy tuntuvasti. Tämän vuoksi riittävä korvaus on varmistettava alusta alkaen.

3.10. Toisin kuin komissio komitea uskoo, ettei suurimittainen vienti ole mahdollista ilman vientitukia. Tämä on myös tärkeimpien viejäjäsenvaltioiden näkemys, ja ne katsovat, että tällainen vienti voi olla kannattavaa vain harvoihin maihin tai harvoille alueille. Monilta tuojamailta puuttuu ennen muuta naudanlihakaupan edellyttämää ostovoimaa. Riittävä ulkoinen suoja on tarpeen säilyttää.

3.11. Täysin uutta on tuen eriyttäminen perusosaan ja lisäosiin. Komissio perustelee tätä ehdotustaan sillä, että näin varoja voidaan käyttää jäsenvaltioissa joustavammin alueellisten tarpeiden mukaan ja EU:n varojen käyttö jakautuu oikeudenmukaisemmin sen mukaan, kuinka suuren osuuden koko yhteisön naudanlihantuotannosta kunkin jäsenvaltion tuotanto muodostaa.

3.11.1. Perusosa koostuu komission mukaan uudistusta edeltävästä tukimäärästä sekä 50 prosentista kokonaispalkkioon tehtävästä korotuksesta. Loput 50 prosenttia korotuksesta jaetaan jäsenvaltioille niiden tuotanto-osuuksien mukaan. Jäsenvaltiot jakavat tämän osuuden tietyissä rajoissa yhteisiä perusteita noudattaen.

3.11.2. Komitea katsoo, että tätä sinänsä hyvin mielenkiintoista ehdotusta kehiteltäessä on varmistettava huolellisesti sen yhteensopivuus yhteisten sisämarkkinoiden periaatteiden kanssa ja vältettävä markkinajärjestelyn uudelleenkansallistamisen vaara. Jäsenvaltiot tulee velvoittaa maksamaan nämä jäsenvaltiokohtaiset määrärahat täysimääräisinä tuottajille.

3.11.3. Komitea katsoo, että tätä näkökohtaa on vielä tutkittava tarkasti.

3.11.4. Suorien tukien ehdotettu jakaminen koko EU:ssa yhtenäisesti maksettavaan osaan sekä osaan, jonka jakamisesta jäsenvaltiot voivat tietyssä määrin päättää itse, voi viime kädessä johtaa siihen, että ”yhteisen” politiikan periaate katoaa tältä markkinajärjestelyalalta ja jäsenvaltioiden välille syntyy kilpailuvääristymiä. Komission tulee valvoa kyseisten varojen käyttöä ja varmistaa, että yhteisen markkinapolitiikan periaatetta noudatetaan.

3.12. Komitea katsoo, ettei komission ehdottama 80-prosenttinen tulonmenetyskorvaus ole hyväksyttävä. Komitea toteaa myös, etteivät uudet hinnanalennukset ja kilpailukyvyn parantaminen sovi yhteen tiukemmista määräyksistä ja taantuvista tulokorvauksista aiheutuvan tuotantokustannusten kohoamisen kanssa. Lisäksi komitea katsoo, ettei komission ehdottamin korvausjärjestelyin päästä missään jäsenvaltiossa eikä millään naudanlihatuotannon alalla tulonmenetysten 80-prosenttiseen korvaamiseen. Varsinkin 2 nautayksikön rajan jatkaminen johtaa siihen, että korvaus jää monilla tiloilla ja alueilla selvästi alle 80 prosentin ja varojen jaon epätasaisuus lisääntyy.

3.13. Komitea pelkää, että karjanpidon kannattavuuden laskiessa siirtyminen tai laajentaminen muille tuotantoaloille aiheuttaa erityisesti epäsuotuisilla ja maatalousvoittoisilla seuduilla lisäpainetta ja että maaltapako sekä Euroopan unionin jo muutoinkin kireisiin työmarkkinoihin kohdistuva ei-toivottu paine lisääntyvät. Vuonna 1997 karjaa kasvatettiin yli 1,7 miljoonalla tilalla. Karjankasvatukseen liittyvät tuotantoalat työllistävät vielä enemmän työntekijöitä, joiden tulevaisuus on tiiviisti kytköksissä karjankasvatuksen tulevaan kehitykseen.

3.14. Komitea toteaa tarkasteltuaan komission ehdotuksia kriittisesti, että monet ehdotetuista toimista lisäävät byrokratiaa. Järjestelyjen yksinkertaistamisen ja avoimuuden lisäämisen tavoite ei ainakaan useimmilla aloilla tuottajan kannalta katsottuna toteudu, koska ehdotetut uudet järjestelyt ovat entistä monimutkaisempia. Tuottajille aiheutuu siten myös lisäkuluja, eikä tilojen kehittämiseksi tulevaisuudessa anneta minkäänlaista osviittaa.

4. **Huomioita naudanliha-alan uudistuksen yksittäisistä kohdista**

4.1. *Interventiohintojen alentaminen 30 prosenttia kolmessa vaiheessa*

4.1.1. Kuten komissio itse on todennut, olisivat hinnat ehdotetun 30 prosentin alentamisen jälkeenkin korkeammat kuin kansainvälisten markkinoiden kehitykseen merkittävästi vaikuttavien Australian, Argentiinan tai Brasilian hinnat. Komitean näkemyksen mukaan EU ei siis voisi näilläkään ehdoilla luopua vientituesta, sillä suuri osa EU:n viennistä suuntautuu lisäksi perinteisille vientimarkkinoille (Venäjä, Lähi-itä, Afrikka), jotka eivät pääse samassa mitassa osallisiksi Aasian kehittyvillä alueilla lähivuosina tapahtuvasta ostovoiman kasvusta.

4.1.2. Hintojen alenemista jonkin verran ei varmaankaan voida välttää. Komitea pitää edellä esitetyistä syistä ehdotettua hintojen laskua aivan liian suurena. Näin mittava hintojen lasku on perusteeton, eikä sitä tästäkään syystä voi kannattaa komission esittämässä muodossa. Hintoja voidaan sitä paitsi alentaa vain niin paljon kuin tulonmenetysten korvaamiseksi varataan rahaa.

4.2. *Intervention lakkauttaminen ja yksityisen varastoinnin käyttöönotto* (24 artikla)

4.2.1. Malli intervention lakkauttamiselle ja sen korvaamiselle yksityisen varastoinnin tuella on saatu sianlihamarkkinoilta. Näillä markkinoilla on kuitenkin toiset, osittain vertailukelvottomat lainalaisuudet kuin naudanlihamarkkinoilla, joiden tuotantosykli on pidempi.

4.2.2. Komitea ymmärtää kyllä komission perusteet intervention lakkauttamiseksi, mutta katsoo kuitenkin, että sitä tulisi edelleen voida käyttää vaikeissa markkinakriiseissä.

4.2.3. Intervention lakkauttaminen merkitsisi luopumista nykyisestä hintajärjestelmästä, sillä yksityisen varastoinnin tuki ei korvaa täysimittaisesti julkista interventiota. Komitean mielestä tällä hetkellä ei ole mahdollista arvioida realistisesti julkisesta interventiosta yksityisen varastoinnin tukeen vuonna 2002 suoritettavan siirtymisen vaikutuksia. Tämän vuoksi täydellisestä lakkauttamisesta tulisi vielä keskustella perusteellisesti myöhemmin, kun uudistuksen vaikutukset voidaan arvioida paremmin.

4.3. *4 artiklan 4 kohta* (alueelliset ja tilakohtaiset enimmäismäärät)

4.3.1. Komitea on tyytyväinen siihen, että enimmäismäärien jatkamisella pyritään tietynasteiseen määrälliseen ohjaukseen.

4.3.2. Kaikki mahdollisuudet tämän järjestelmän sisäiseksi yksinkertaistamiseksi tulisi kuitenkin hyödyntää. Lypsylehmien tilakohtaisten enimmäismäärien palauttaminen muodostaisi ehdotetussa muodossa käytännössä ylimääräisen hallinnollisen rasitteen tuottajille.

4.4. *Urospuolisten nautaeläinten erityispalkkio*

4.4.1. Uusi järjestelmä tekee urospuolisten nautaeläinten erityispalkkiojärjestelmästä kokonaisuutena ottaen nykyistä monimutkaisemman. Palkkio-oikeudettomille, yhtä tai kahta palkkiota taikka lisä- ja laajaperäistämispalkkiota saaville eläimille maksettavien tukien ero kasvaa huomattavasti, laajaperäistämispalkkiojärjestelmä muuttuu monimutkaisemmaksi, ja lisäksi eri tuotantoalojen välille saattaa syntyä jännitteitä ja kilpailunvääristymiä.

4.4.2. Komitea katsoo, että palkkioiden myöntämisessä ilmenevillä eroilla on oltava asianmukaiset perusteet ja kilpailunvääristymiä eri tuotantomuotojen välillä on vältettävä.

4.4.3. Palkkiokelpoisten eläinten enimmäismäärä (90) aiheuttaa ongelmia yksittäisten jäsenvaltioiden tuottajille. Kansalliset viitemäärät voivat jäsenvaltiotasolla tarjota ratkaisun tähän ongelmaan.

4.5. *5 artikla* (kausiporrastuspalkkio)

4.5.1. Komission tulisi osoittaa kausiporrastuspalkkion myönteiset vaikutukset naudanlihamarkkinoihin. Komitean mielestä kausiporrastuspalkkiota tulisi jatkaa vain, jos tämä todella on tarpeen markkinoiden vakaut-

tamiseksi alueilla, joilla härkien osuus nautaeläimistä on suuri.

4.6. *6 artikla* (emolehmäpalkkio)

4.6.1. Komitea on tyytyväinen emolehmäpalkkion laajentamiseen koskemaan myös hiehoja, sillä näin hyödynnetään yhtä tuotannon määrällisistä ohjauskeinoista. Tämä sekä jäsenvaltioiden viitemäärien ehdotettu supistaminen kiihdyttävät eläinmäärien pienentymistä, mikä puolestaan vaikuttaa naudanlihatuotannon laajuuteen.

4.6.2. Komitea kehottaa komissiota arvioimaan tämän toimenpiteen vaikutukset tuotannon vähenemiseen.

4.6.3. Komitean näkemyksen mukaan kansallisia lisäpalkkioita tulisi tappioiden kattamiseksi jatkaa, ja niitä tulisi maksaa mahdollisimman yleisin perustein.

4.7. *10 ja 11 artikla* (eläintiheys ja laajaperäistämispalkkio)

4.7.1. Huolimatta palkkion sinänsä kiitettävästä korottamisesta 100 ecuun eläintä ja vuotta kohti laajaperäistämispalkkion uudelleenjärjestäminen johtaa edunsaajien määrän vähenemiseen. Kaikkien eläinten mukaan laskemisen ja ulkolaiduntamisvelvollisuuden vuoksi tiettyjen tuotantoalojen ja alueiden tuottajat saattavat lopettaa tuotannon kokonaan, vaikka tilan eläintiheys olisi pienempi kuin 1,4 NY/ha. Tästä kärsisivät myös ympäristöohjelmien tavoitteet ja osallistujamäärät, minkä vuoksi komitea ei kannata palkkioperusteiden muuttamista.

4.7.2. Seurauksena olisi tuensaajapiirin pieneneminen entisestään, mitä komitea ei kannata, sillä tällä olisi kielteisiä seurauksia myös epäsuotuisten alueiden maataloudelle.

4.8. *12 artikla* (lypsylehmäpalkkio)

4.8.1. Komitea toteaa, että lypsylehmäpalkkiolla on tarkoitus korvata eläinkohtaisesti lihan hinnan laskusta syntyvät tappiot.

4.8.2. Komitea huomauttaa kuitenkin, että EU:n maidontuoton tulevan keskiarvon perusta (5 800 kg/eläin) johtaa tosiasiallisten lypsylehmämäärien varsin vaihtelevaan huomioonottamiseen eri jäsenvaltioissa puhumattakaan siitä, ettei välitetä, käytetäänkö maidontuotannossa lihan- vai maidontuotantoon painottuneita vai yhdistelmärotuja, jolloin syntyvät tappiot ovat hyvin eri suuruisia.

4.8.3. Komitea katsoo, että tämä järjestely muodostaa tuottajille hallinnollisen lisärasitteen ja että lihan hinnan laskusta syntyvät tappiot on korvattava täysimääräisesti ja jokaisesta eläimestä. Nyt ehdotettu malli ei näytä takaavan tätä, vaan se aiheuttaisi epäoikeudenmukaisuutta. Lihan hinnan laskusta johtuvien tappioiden korvaamisessa on tämän vuoksi saatava aikaan ”virtuaalilehmille” maksettavasta korvauksesta riippumaton järjestelmä, joka takaa todellisen emolehmää kohti maksettavan korvauksen.

4.9. *13 artikla ja sitä seuraavat artiklat* (EU:n varoista maksettavat lisätuet)

4.9.1. Lisätukien myöntäminen joustavuuden vuoksi jäsenvaltiotasolla, tuen jakamiseksi oikeudenmukaisemmin ja jäsenvaltiotason ympäristötavoitteiden saavuttamiseksi merkitsee täysin uudenlaista lähestymistapaa.

4.9.1.1. Tästä syystä komitea katsoo, että pinta-alaperusteisista ja eläinkohtaisista lisätuista tarvitaan vielä keskustelua ja tiedottamista, mutta myös varojen pakollinen käyttö tulokorvauksiin on tärkeä vaatimus.

4.9.2. Vuoden 1992 YMP-uudistuksen epätasapainoisuus erityisesti naudanliha-alalla on saanut eräät jäsenvaltiot vaatimaan EU:n varojen jakamista alalla täysin jäsenvaltioiden tuotanto-osuuksien mukaan.

4.9.2.1. Niinpä komitea katsookin, että komission tulee tukien myöntöperusteita määrittäessään kiinnittää erityistä huomiota myös varojen tasapuoliseen jakautumiseen.

4.9.3. Komitea kannattaa kyllä periaatteessa EU-varojen joustavamman käytön mallia, joka vastaa paremmin yksittäisten valtioiden tarpeita, mutta se epäilee vahvasti, tarjoaako esitetty ehdotus sopivan ja ennen kaikkea riittävän välineen luonnonolosuhteista johtuvien, rakenteellisten tai alueellisten erojen tasoittamiseen.

4.9.3.1. Komitea katsoo, että komission tulee esittää varsinkin rakenteellisia lisätoimia.

4.9.4. Jäsenvaltioiden nautaeläimiä koskevien tietokantojen perustaminen merkitsee lisärasitetta, josta saatavaa todellista hyötyä ei ole vielä osoitettu riittävän selvästi. Tietokannoista syntyvien kustannusten täytyy olla perusteltavissa esimerkiksi sillä, että niiden avulla todella taataan naudanlihan jäljitettävyys. Syntyviä ylimääräisiä kustannuksia ei saa sälyttää tuottajien maksettaviksi.

4.9.5. Lisäksi komitean mielestä syntyy vaikutelma, että lisätuilla (jäsenvaltiokohtaisilla määrärahoilla) voitaisiin maksaa korvauksia tietylle tuottajaryhmälle kaikilla eläintuotantoaloilla, jos vain valitaan oikea tukimuoto (eli yhdistämällä eläinkohtaisia ja pinta-alaperusteisia tukia).

4.9.5.1. Komitea tosin epäilee, ovatko tähän tarvittavat varat olemassa.

4.9.6. Tulonmenetyskorvauksiksi tarkoitetuissa tuissa otetaan hiehot huomioon vain osittain. Koska naudanlihan hinnan yleinen aleneminen koskee myös hiehoja ja vasikoita, tulisi ne voida liittää kokonaan tuen piiriin.

4.10. *21 artikla* (tiettyjen aineiden käyttökielto haettaessa EU:n rahoittamia tukia)

4.10.1. Komitea kannattaa ehdottomasti hormonaalisesti vaikuttavien tai direktiivin 96/23/EY vastaisten aineiden käyttökiellon jatkamista.

4.11. *22 artikla* (tukimäärien muuttaminen)

4.11.1. Komission ehdotus tukimäärien muuttamisesta tuotannon, tuottavuuden ja markkinoiden kehityksen perusteella Euroopan yhteisön perustamissopimuksen 43 artiklan 2 kohdassa määrättyä menettelyä noudattaen edellyttää riittäviä perusteluja. Joka tapauksessa tällainen mahdollisuus merkitsee karjatiloille taas uutta epävarmuustekijää.

4.12. *Komitean muita näkemyksiä*

4.12.1. Komission kampanja korkealaatuisen naudanlihan menekin edistämiseksi on ollut pääosin onnistunut, ja se tulisi ottaa huomioon 2 artiklassa esitetyissä tavoitteissa. Varsinkin BSE-kriisin aikana kampanjalla oli huomattava merkitys menekin varmistamisessa, tällainen kampanjointi on myös WTO-säännösten mukaan sallittu toimenpide.

4.12.1.1. Tähän tarkoitukseen tulisi tulevaisuudessa myöntää lisää EU:n varoja. Komitea odottaa lisäksi, että neuvosto vapauttaa nopeasti tällä hetkellä jäädytettynä olevat varat, ja pyytää komissiolta selvitystä tulevaisuudessa käytettävästä menettelytavasta.

Bryssel 9. syyskuuta 1998.

Talous- ja sosiaalikomitean

puheenjohtaja

Tom JENKINS